

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune

Soc. Reg. MAH / 217 / Pune / 79 Trust No. F-1313

Regd. Office: Gaikwad Nagar, Dighi, Pune 411 015.

Contact: • Bhoopati Complex, 985 Sadashiv Peth, Pune 411 030.

874 Sadashiv Peth, Pune 411 030.

E-mail: punebnp1979@gmail.com, Website: www.niveditapune.org.in

वार्षिक अहवाल २०१६-१७ Annual Report 2016-2017

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान पुणे - उपक्रम २०१६-२०१७

किशोरवयीनांसाठी उपक्रम

मुकबधीर विद्यार्थ्यांसाठी शिबीर

मूकबधीर विद्यार्थ्यांसाठी स्पर्धा

विद्यार्थी-विद्यार्थिनींसाठी कराटे प्रशिक्षण

आरोग्य तपासणी

विद्यार्थी-विद्यार्थिनींची सहल

वक्तृत्व स्पर्धा

सरस्वती समाजसेवा गौरवपत्र स्वीकारताना – नवक्षितीज संस्थेच्या श्रीमती नीलिमा देसाई हस्ते – डॉ. मंदार परांजपे, सुप्रसिद्ध पॅथॉलॉजिस्ट

संस्थेच्या संस्थापिका व आधारस्तंभ मा. लीलाताई शिंत्रे यांचे दि. ९ ऑगस्ट २०९६ रोजी वृद्धापकाळाने दु:खद निधन झाले. संस्थेतर्फे त्यांना विनम्र आदरांनली !

लीलाताईंचा जीवनपट

- जन्म : २२ जून १९२९ सांगली येथे (लीला केळकर).
- शिक्षण : १) शालेय शिक्षण रा.स.दे. कन्याशाळा सांगली २) इंटरपर्यंत विलिंग्डन कॉलेज सांगली ३) 'राष्ट्रभाषा पंडित' १९५९ ४) B.A. पदवी (बहिस्थ विद्यार्थी) १९६१
- विवाहानंतर माधवनगर (सागली) व सोलापूर येथे वास्तव्य
- स्वत:ची बालवाडी चालविली १९५३ ते १९५६.
- नणंद सिंधू बापट यांच्या सहकार्याने माधवनगर महिला मंडळाची स्थापना.
- महिला वाचनालयाची स्थापना त्याचेच पुढे नगरवाचनालयात रुपांतर.
- गरजू बालकांना मोफत दूध बनवून देणे, वस्ती पातळीवर आरोग्य, शिक्षण अशा नव्याने स्थापन झालेल्या समाजकल्याण विभागाच्या उपक्रमात सहभाग
- पुणे विद्यापीठाच्या बहि:शाल शिक्षणमंडळ पुरस्कृत नागरिकांसाठी व्याख्यानमालांचे ३ वर्षे आयोजन.
- सोलापूर येथे राष्ट्रसेविकासमिती तर्फे भगिनी निवेदितांच्या कार्याचे दर्शन घडवणारे व जीवनपट उलगडणारे चित्रमय प्रदर्शन भरवले होते. त्याचे संपूर्ण लेखन व आयोजन.
- सांगली भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठानच्या स्थापनेत सक्रिय सहभाग व संस्थापक सदस्य.
- Backward class girls' boarding मधील निवासी विद्यार्थिनींसाठी अभ्यासवर्ग व व्यक्तिमत्त्व विकसन शिबिरांचे आयोजन १९६८ ते १९७५.
- सोलापूर येथे 'सदाफुली' वाचकगटाची स्थापना.
- ''हिराचंद नेमचंद वाचनालय सोलापूर'' तर्फे अनेक योजना सुचवून त्या यशस्वी करण्यात सहभाग.
- १९७६ मध्ये पुणे येथे स्थलातर
- भ.नि.प्र. सांगली तर्फे झूलाघरे, बालकांसाठी शिबिरे, झूलाघर शिक्षिका प्रशिक्षण असे अनेक उपक्रम पुण्यातील कार्यकर्त्यांच्या सहकार्याने यशस्वी केले.
- १९७८ 'पुण्यातील सामाजिक संस्थांची ओळख व सामाजिक संस्थांच्या व्यवस्थापनाचे प्रशिक्षण'.
- बागकाम व वृक्ष ओळख संवर्धन ह्या आगरकर संस्थेतर्फे चालविण्यात येणाऱ्या प्रशिक्षण वर्गात सहभाग.
- १९७९ मध्ये 'भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान सांगली, शाखा पुणे' या नावाने स्वतःच्या घरी स्थापना.
- दिघी व पुणे परिसरात महिला व बालकल्याण्याच्या विविध नाविन्यपूर्ण उपक्रमांची सुरूवात करुन यशस्वीपणे आयोजन
- २००३ संस्थेतून पदाधिकारी म्हणून निवृत्ती. त्यानंतर गरजेनुसार कार्यकर्त्यांना मार्गदर्शन.
- मृत्यू : १ ऑगस्ट २०१६.

धुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर्तिधुर अध्यक्षांचे मन्नोगत ...

सस्नेह नमस्कार

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान पुणे च्या २०१६/१७ च्या कार्य प्रगतीचा अहवाल व ताळेबंद सादर करताना मला आनंद होत आहे. आठ वर्षानंतर पुन्हा अध्यक्षपद स्वीकारताना संस्थेचा वाढता व्याप, काळानुसार नवीन तंत्रज्ञानाच्या वेगाने संस्थेची वाटचाल होणे आवश्यक आहे याची नव्याने जाणीव होत आहे. आजवरच्या यशस्वी वाटचालीसाठी निस्पृहपणे सतत कामाचा ध्यास घेतलेले आमचे कार्यकारी मंडळ, तळमळीचे कार्यकर्ते, नव्या जोमाने संस्थेच्या कामात आपुलकीने लक्ष घालणारे प्रथित यश सल्लागार मंडळ व आमचा कार्यमग्न असलेला स्टाफ यांच्या सहकार्याच्या आधारे संस्थेची पुढील वाटचालही अधिक यशदायी होईल असा विश्वास वाटतो.

या वर्षातील सर्व घडामोडींची (उपक्रमांची) माहिती विस्ताराने अहवालात दिली आहेच. तथापि काही घटनांचा उल्लेख विशेषत्वाने करीत आहे.

सर्वांत दुःखद घटना म्हणजे संस्थापक लीलाताई शिंत्रे यांचे आकस्मिक निधन. शेवटच्या श्वासापर्यंत संस्थेच्या भल्याचा विचार करणाऱ्या लीलाताईंच्या निधनाने आमचा मोठा आधारच निखळला आहे. त्यांची अनुपस्थिती सतत जाणवणार आहे. याच वर्षी माजी उपाध्यक्ष इंदुताई घळसासी व कार्यकर्त्या ॲडव्होकेट विमल गोखले यांचेही निधन झाले. संस्थेच्या स्थापनेपासून या दोघीही कार्यरत होत्या आणि सर्व प्रगतीच्या साक्षीदार होत्या. या तिघींच्याही दु:खद निधनाने कार्यकर्त्यांची जुनी पिढीच काळाच्या पडद्याआड गेली आहे! विनम्र श्रद्धांजली!!

भगिनी निवेदितांच्या १५० व्या जन्म वर्षानिमित्त संस्थेच्या कार्याचा विशेष गौरव केला गेला.

शिक्षणक्षेत्रात विशेषत: विज्ञान शिक्षणाच्या क्षेत्रात संस्थेच्या कामाची दखल घेतली जात आहे. यंदा भोसरी परिसरातील म.न.पा.च्या तीन नवीन शाळांत विज्ञान प्रयोग प्रकल्प सुरू झाले. हे प्रकल्प सुरू करण्यासाठी शाळातून संस्थेकडे मागणी आली होती. तसेच १० वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षेसाठी विशेष मार्गदर्शनाचे आयोजन केले त्याचा विद्यार्थ्यांना खूप लाभ झाला.

किशोरवयीन मुलांसाठी शाळेतून समुपदेशनाची सुविधा यावर्षी संस्थेतर्फे उपलब्ध करून दिली गेली. याचा किशोरांचे प्रश्न समजून घेण्यासाठी खूप उपयोग झाला.

वनवासी कल्याण आश्रमाच्या दंतेवाडा छत्तीसगड परिसरातील मुलांसाठी संस्थेने शैक्षणिक साहित्य उपलब्ध करून दिले. त्यात आपल्या अभ्यासिकेच्या विद्यार्थ्यांनी पुढाकार घेतला. 'घेण्याबरोबर देणेही तितकेच महत्वाचे आहे' असा संदेश त्यातून मिळाला.

या वर्षी UPS Logistics Pvt. Ltd. या बहुउद्देशीय उद्योग समुहाने CSR अंतर्गत संस्थेला लॅपटॉप व टॅब्लेट घेण्यसासाठी भरीव देणगी दिली. मोजक्याच सामाजिक संस्था मधे भिगनी निवेदिता प्रतिष्ठानचा समावेश केला. ही विशेष अभिमानाची बाब ! या सामुग्रीचा उपयोग अभ्यासिका, विज्ञानकेंद्र यासाठी e learning व्यवस्थापन इत्यादी अनेक बाबतीत तंत्रज्ञानाची मदत घेण्यासाठी होणार आहे.

संस्थेने शिष्यवृत्ती निधीसाठी संकलन करण्यास सुरूवात केली आहे. त्याचा उपयोग होतकरू गरजू विद्यार्थिनींना उच्च शिक्षणासाठी होत आहे.

गेली अनेक वर्षे नियमितपणे संस्थेला उदारपणे अर्थसहाय्य करणारे देणगीदार आहेत. याशिवाय समाजाच्या सर्व स्तरातील व्यक्ती संस्थेच्या कामाने प्रभावित होऊन आवर्जून देणगी देतात व पुढे नियमित देणगीदार बनतात. या सर्वांच्या आर्थिक पाठबळामुळेच संस्थेचे दैनंदिन उपक्रम राबवणे व त्यांचा विस्तार करणे सुकर होत आहे. या सर्वांची मी अत्यंत आभारी आहे.

शिक्षण संस्था व कुटुंब संस्था यांना पोषक ठरेल अशा उद्दिष्टाने भिगनी निवेदिता प्रतिष्ठानचे पुणे चे काम गेले ३८ वर्षे अंखडपणे निरलसपणे चालू आहे. आदिवासी, पारधी, वंचित, दिलत यांच्या बरोबरच नव्याने तयार होणारा किनष्ट मध्यम वर्ग या सर्वांना त्याचा लाभ मिळतो आहे याचे समाधान आहे. संस्थेच्या कार्याचा परिघ अधिकाधिक विस्तारण्यासाठी कार्यकर्ते, कर्मचारी, देणगीदार, हितचिंतक, सुहृद यांचे सहकार्य सतत मिळेल अशी मला खात्री आहे.

– सुलभा देऊस्कर

वार्षिक सर्वसाधारण सभा

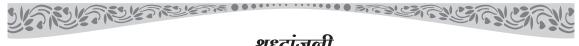
संस्थेची २०१५-१६ ची वार्षिक सर्वसाधारण सभा २९ ऑगस्ट २०१६ रोजी घेण्यात आली. या सभेत संस्थेच्या २०१५-१६ चा अहवाल ताळेबंद व २०१६-१७ चे अंदाज पत्रक सर्वानुमते संमत करण्यात आले. प्रतिमा जोशी, सुलभा देऊस्कर, नीलिमा कारखानीस, किशोरी बेलसरे, उषाताई साठे व प्रतिभा धडफळे निवृत्त झाल्या. प्रतिमा जोशी, सुलभा देऊस्कर, नीलिमा कारखानीस यांची पुनर्नियुक्ती करण्यात आली. भारती खुर्जेकर यांची नवीन नियुक्ती करण्यात आली.

डॉ दीपक टिळक, सुर्यकांत पाठक, विनय तांबे, डॉ. आनंद पटवर्धन, डॉ.अरविंद शाळीग्राम, शिबू नायर, डॉ.उमा दिवटे, ॲडव्होकेट असीम सरोदे मुदत संपल्यामुळे निवृत्त झाले.

नवीन सल्लागार सिमितिची सभा १७ जानेवारी २०१७ रोजी घेण्यात आली. या सभेमध्ये महिला सबलीकरणासाठी कौशल्य विकसन उपक्रम, अभ्यासिका, विज्ञानकेंद्र, किशोरवयीन प्रकल्प, शिष्यवृत्ती निधी, वाचा दोष सुधार केंद्र इत्यादींचा आढावा घेऊन पुढील वर्षासाठीच्या उपक्रमांसाठी विचार विनिमय करण्यात आला.

Managing Committee – 2016-2017

No	Name	Address	Post	Profession
1	Dr. Sulabha Deuskar	39/28, Samadhan Apt., Prabhat Road, Erandwane, Pune 411 004.	President	Retired Professor
2	Smt.Rujuta Pitale	3/9/129 Ideal Colony,Salony Apartments,Pune 411029.	Vice Pres.	Retired Special Teacher
3	Smt.Vandana Kelkar	12B, Sri Ganesh Apt. 37, Gujarat Colony, Kothrud, Pune 411 029.	Secretary	Social Worker
4	Smt. Pranoti Garge	4/8, Shri Krupa, Sahakari Wasahat, Erandwane, Karve Road, Pune 411 004.	Jt.Secretary	Social Worker
5	Smt. Madhuvanti Kelkar	Monalisa, State Bank Colony, Karve Nagar, Pune 411 052.	Treasurer	IT Professional
6	Smt.Nilima Karkhanis	27/273 Vitthal Rakhumai Society, Sinhgadh rd, Hingne khurd,Pune 411052.	Member	Trained Social Worker
7	Smt. Pratima Joshi	2036, Sadashiv Peth, Tilak Road, Pune 411 030.	Member	Entrepreneur & Social Worker
8	Smt.Vasundhara Kelkar	508, Gopal Vihar, Kothrud, Nr. Mayur Colony, Pune 411 029	Member	Retired Teacher & Counselor
9	Smt.Manjiri Satpute	Uttara Housing Society,6th lane Prabhat Road,Pune 411004.	Member	Social Worker
10	Smt. Lalita Marathe	6, Suraj Vill, Off Ghole Road, Shivajai Nagar, Pune 411 005.	Member	Retired Professor & Nutritionist
11	Smt. Bharati Khurjekar	Bells Heaven, Ghalsasi Path, Prabhat Road, Pune 411 004.	Member	Social Worker
12	Smt. Nikita Chaugule	Gaikwad Nagar, Dighi, Pune 411 015.	Co-opted Staff Repres.	Teacher

श्रद्धांजली

संस्थेच्या संस्थापिका श्रीमती लीलाताई शिंत्रे यांचे १/८/२०१६ रोजी दु:खद निधन झाले. संस्था स्थापन करून त्याचे वटवृक्षात रूपांतर त्यांच्यामुळे झाले. तसेच संस्थेच्या वाटचालीत महत्त्वाचा वाटा असणाऱ्या श्री. विमल गोखले व श्रीमती नलीनी घळसासी ह्यांचे द:खद निधन झाले. संस्थेतर्फे त्यांना विनम्र श्रद्धांजली.

अभ्याभिका

अभ्यासिका प्रकल्प २००२ पासून संस्थेतर्फे राबविला जातो. ह्याचा मुख्य उद्देश हसत खेळत शिक्षण, वाचन व लेखन ह्याची गोडी लागणे, मुलभूत संकल्पना समाजावून सांगणे, व्यक्तिमत्व विकास हा आहे.

हा प्रकल्प पुणे व आजूबाजूच्या परिसरात वाढतो आहे. अनाथ मुले, पारधी समाज, भटक्या व वंचित समाजातील मुले व निम्न आर्थिक व सामाजिक स्तरातील विद्यार्थी ह्या उपक्रमाचा लाभ घेत आहेत. खालील ठिकाणी हे प्रकल्प कार्यान्वित आहेत.

- १) आळंदी रोड दिघी येथील संस्थेच्या इमारतीत इ.१ली ते ९वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी रोज सकाळी व दुपारी.
- २) यमाईनगर दिघी येथे पालामध्ये राहणाऱ्या फासे पारधी समाजातील ४ ते १३ वयोगटातील मुलांना एकत्र करून अभ्यासवर्ग घेतला जातो. त्यातील काही मुलांना संस्थेच्या प्रयत्नाने शाळेत प्रवेश मिळवला जातो.
- ३) एकलव्य बालशिक्षण व आरोग्य न्यास संस्थेच्या शिंदे आळीतील जागेत.

	अभ्यागतांच्या प्रतिक्रिया				
Date	Name & Address	Qcmarks			
goi gai	महाकाल किंगली व्युक्ताब	. 50 (0			
	भ्रशनंत्रसम् न्यव्हाता साह्य विद्यालय दिही पुरोगाना १७८४५०३७,१४६	ब्यंबरोती कार्यपर्यती ब्यून बर्गाउर परयुक्तिन्ये अनेर वेरलेगले उपभ्रमा खो विद्यार्थीन (७५म होस असल्यास) भ्रात्पंचा बेरलेल्य अंगद होती.			
Solalis	बाहरिते अन्ति। अस्त बाहरिते अन्ति। अस्त विराज्य विसी, कुर्त १५ वाहतवित्र कुरतास्मापक	अधिकाद्य लॉकर कियोजन वर्णक्रममूका वितिहा हमुन वैभित्रमे इएक्सम क्याद सिक्डरना सा मंग्डी कहते जाववताल अध्योज			
	166.8149.388.844	न्यहराजी इस्ट्यायके लाग ज्ञानंद्र काका अध्येत चेळी प्रात्नक वेळीनाके सहस्राजी कञ्चन ध्यापा कि विस्तृती			
		Morre			

- ४) एकलव्य बालिशक्षण व आरोग्य न्यास संस्थेच्या घरटे प्रकल्प पुणे येथील निवासी विद्घार्थ्यांसाठी भोला गिरी शाळेत.
- ५) निरामय संस्थेमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या जनता वसाहत, गोरखलेनगर पुणे येथील वर्गात.
- ६) खामगाव, जिल्हा बुलढाणा, येथे संस्थेच्या कार्यकर्त्या अनघा तारे ह्यांच्या घरी.
- ७) वडमुखवाडी (दिघीपासून ६ की.मी) येथे संस्थेतर्फे विद्यार्थ्यांना गणित, इंग्रजी, विज्ञान विषयांचे मार्गदर्शन करण्यात आले.
- ८) भुकुम येथील जिल्हा परिषदेच्या शाळेत.

ह्या सर्व अभ्यास वर्गात पाठ्यपुस्तकातील संकल्पना समजावणे याबरोबरच अभ्यास पूरक कौशल्य विकसित करण्यावर भर दिला जातो. वेगवेगळे खेळ, प्रयोग ह्यांचा उपयोग केला जातो तसेच मुलांमधील कलागुणांचा विकास होण्यासाठी संगीत, नाट्य,चित्रकला, हस्तकला इत्यादी माध्यामातून प्रयत्न होतो.

सातत्याने ४ थ्या वर्षी टि.म.वि. तर्फे घेण्यात येणाऱ्या इंग्रजी एलीमेंटरी परीक्षेचा अभ्यास दिघी येथील विद्यार्थ्यांकडून करून घेण्यात आला. ह्यावर्षी गणित एलीमेंटरीसाठी सुद्धा मुलांची तयारी करून घेण्यात आली. इंग्रजी व गणित ह्या महत्वाच्या विषयांमध्ये मुलांच्या अभ्यासामध्ये खूप सुधारणा झाली व त्यांचा निकाल चांगला लागला. दिवाळी सुट्टी व उन्हाळी सुट्टी मध्ये गंमत शिबीरे घेण्यात आली. खेळ, कलाकुसर इत्यादी शिकविले. मुलांनी आनंदाने विविध गोष्टी बनविल्या. मुलांना संस्थेमार्फत बिक्षसे व पौष्टिक आहार देण्यात आला.

अभ्यागतांच्या प्रतिक्रिया

Date	Name & Address	Domarks
12/11/16	लुड्डा कार्सकर, प्रियंका जोशी, खुती सनकर (पुणे)	खूप कान उपक्रम आहे. सर्व वयोगराचा विचार करून वंगवेगरे उपक्रम ह्रे पंजने आहेत असेर काम राल. हेबावे आमच्या नेनापासून कुन्नेरका
7.≼ u n₹	Shir more- Chelen Jewing & Buebpront Munitures 0577214634 200214001	Very Die-Gaset prehipation for Districts for Districts The forpiers were excellent to Esternate with Modern to remake it was post organizate to Conduct forming Solviers - 1775 Sudato

विज्ञान केंद्र

"Learning by doing" ही संकल्पना समोर ठेवून संस्थेतर्फे पुणे व आजूबाजूच्या परिसरातील १५ शाळांमध्ये इयत्ता ५ वी ते ७ वीच्या विद्यार्थ्यांकडून विज्ञान प्रयोग करून घेण्याचा उपक्रम गेली ७ वर्षे चालू आहे. ह्या जिल्हा परीषद, नगरपालिका व काही खासगी शाळा आहेत. ह्या उपक्रमाला सर्व शाळांचे मुख्याध्यापक, शिक्षक, विद्यार्थी ह्यांचा उत्तम प्रतिसाद मिळत आहे मुलांमध्ये विज्ञानाची गोडी व कुतुहल वाढत आहे.

उन्हाळी शिबिरांमध्ये मुलांकडून विज्ञानावर आधारीत उपक्रम, खेळ, प्रतिकृती इत्यादी गोष्टी करून घेण्यात आल्या.

विज्ञान प्रदर्शन: :- विज्ञान दिनानिमित्त दिनांक ४ फेब्रुवारी २०१७ रोजी संस्थेच्या दिघी येथील विज्ञान केंद्रात प्रदर्शन आयोजित केले होते. २०१६ हे आंतरराष्ट्रीय डाळ वर्ष घोषित करण्यात आले होते. ते औचित्य साधून प्रदर्शनासाठी डाळी व कडधान्ये तसेच पाणी हे विषय ठरविण्यात आले. मुलांनी उत्स्फूर्तपणे भाग घेऊन शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली विविध तक्ते, प्रतिकृती, प्रयोग मांडले. परिसरातील ३-४ शाळांमधील जवळपास ४०० विद्यार्थ्यांनी व अनेक पालकांनी प्रदर्शनाला भेट दिली. प्रमुख पाहुणे म्हणून पुण्यातील प्रसिद्ध आहार तज्ञ सौ. सुधा आंबेकर उपस्थित होत्या. त्यांनी मुलांना आहारविषयक मार्गदर्शन केले व निवडक प्रयोगांना पारितोषिके दिली.

अभ्यागतांच्या प्रतिक्रिया				
Date Name & Address	Scharkw			
112/14 Rothard Ving Normach	क अधिकी विकित्य की जांच्या			
integen Difali subbila.	<u>च्यारेक्स्य ज्यानकत पद्धारीत</u>			
Palsande Neelam Subhash	9331 400 1 101 100			
Ragul Citali	्रया भारता <u>ेे उपनाम शकक्ता श</u> हरू			
	Prancial as & sea same plan			
	क्या रनकारे , भारता स अवस्थित प्राप्त			
	<u> व्याकार्थन प्रमाणा व कम् कार्यध्ये</u>			
	My 27 21 20 20 21 21 23			
	उत्तमन्द्रन क्रिकायकाको हर			
	Tring SE Short 2 will			
4	Gen 1834 20 rate grant point			
	Bagn.			
	Server area been Broken			
	प्रविश्वासार किल्लाहर्भातः			
	्द्रिय कार्य सम्बद्ध कर्माहरू			
	क्रियकणान्य ज्याद्यं ज्या करहत्। - क्रियकणान्य ज्याद्यं ज्या करहत्।			
	- 201 (2010年) (2010年			
La Martin Commence of the Comm				

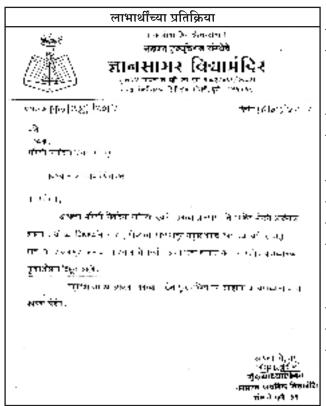
ह्याच वेळी सौ. आंबेकर ह्यांच्या हस्ते कायमस्वरूपी प्रयोग शाळा या उपक्रमाचे उद्घाटन करण्यात आले. संस्थेने दिघी येथील इमारतीत एक कायमस्वरूपी प्रयोगशाळा उभी केली आहे. ह्याचा उपयोग आजूबाजूच्या शाळेतील मुलांनी येऊन करावा व स्वत: प्रयोग करून अनुभव मिळवावा हा उद्देश आहे.

प्रार्थना समाजातर्फे घेण्यात आलेल्या विज्ञान प्रयोग स्पर्धेमध्ये विज्ञान केंद्राच्या विद्यार्थ्यांनी सर्वात मोठ्या संघाच्या रूपात भाग घेतला व दोन पारितोषिके प्राप्त केली. परीक्षकांनी विद्यार्थ्यांच्या कार्यपद्धतीचे विशेष कौतुक केले. भूकूम येथे विज्ञान प्रदर्शन भरविण्यास सर्व प्रकारचे सहकार्य संस्थेने केले.

संगणक प्रशिक्षण वर्ग

सर्व क्षेत्रांतील संगणकाचे महत्त्व ओळखून दिघीसारख्या ग्रामीण भागात, संस्थेने २४ वर्षापूर्वी संगणक प्रशिक्षण वर्ग सुरू केले. ह्या वर्षी ३ महिन्याचे टॅली, DTP, सर्टीफीकेट कोर्स इन इन्फर्मेशन टेक्नोलॉजी व टायपिंग असे वर्ग घेण्यात आले. महिला, मुले, ज्येष्ठ नागरिक सर्वांनी ह्याचा लाभ घेतला.

किशोरवयीन प्रकल्प

संस्थेने २०१० पासून किशोरवयीन मुलांसाठी प्रकल्पाची सुरवात केली. किशोर वय हे जीवनातील अतिशय नाजूक व गुंतागुंतीचा टप्पा असतो. बालवय व तारूण्य ह्यांना जोडणारा दुवा असतो. ह्या वयात त्यांच्यात आत्मविश्वास निर्माण करून त्यांना मार्गदर्शन व मानसिक आधार ह्याची गरज असते.

शाळांमध्ये तसेच संस्थेत मुलांसाठी व्याख्याने, प्रात्याक्षिके, तज्ञ व्यक्तींचे मार्गदर्शन, शैक्षणिक सहल अशा विविध उपक्रमांचे आयोजन केले जाते. ह्यावर्षी ७ शाळांमध्ये आठवड्याला एक ह्या प्रमाणे सत्रे घेतली. दरवर्षी उन्हाळी शिबीर आयोजीत केले जाते. ह्यावर्षी १६ ते १८ एप्रिल २०१६ रोजी ते आयोजित केले होते. योगासने व प्राणायाम, व्यक्तिमत्व विकास, भारतीय सैन्यामधील प्रवेश तयारी, पर्यावरण, खेळ, अशा वेगवेगळ्या विषयांवर मुलांना मार्गदर्शन करण्यात आले.

मुलांना येणाऱ्या समस्या लक्षात घेऊन, संस्थेने, ४ शाळांमध्ये समुपदेशन केंद्र चालू

केले आहे. व्यक्तीगत तसेच गटांमार्फत समुपदेशन केले जाते. ह्याचा मुलांना, पालकांना व शाळांना चांगला उपयोग झाला.

दिशा फाउंडेशन मुंबई ह्या संस्थेचे अमित मेरे ह्यांची व्याख्याने ५ शाळांमध्ये संस्थेमार्फत आयोजित करण्यात आली. लिंग भेद, व्यक्तिमत्व विकास, टिमवर्क, नोकरी व्यवसायासाठी आवश्यक पात्रता ह्या विषयी गोष्टीच्या व पथनाट्याच्या माध्यमातून त्यांनी मार्गदर्शन केले.

यावर्षी सावंतनगर दिघी या वस्तीमध्ये ७ वी ते ९ वी च्या मुलांसाठी वस्ती पातळीवर उपक्रम चालू केला. त्याला चांगला प्रतिसाद मिळाला.

कराटे प्रशिक्षण वर्ग

मुलामुलींना शास्त्रशुध्द पध्दतीने स्वसंरक्षणाचे प्रशिक्षण मिळावे म्हणून संस्थेने कराटे प्रशिक्षण वर्ग चालू केला आहे. या वर्गाला चांगला प्रतिसाद मिळत असून मुलांची प्रगतीही उत्तम होत आहे.

विद्यार्थ्याच्या तयारीनुसार त्या श्रेणीच्या परीक्षांना बसविण्यात आले. सर्व मुलांना संस्थेमार्फत गणवेश दिले गेले.

लाभार्थींच्या प्रतिक्रिया			
Winge to do Date (= 3:1) T.			
ं नारः, अंतारी एकारम् पारते हः इती स			
ार्निता, ब्रिजिन सुन क्षाना अवस्था प्रावशक्तिक नुविधा घ <i>ला</i> ज			
अमुन्हेर्यका स्र यहारी होतीत			
<i>न्हें प्रमाणी ज्ञा ज्ञा</i> अन्ता ज्ञान्य अन्याति			
ामुब <i>्यासम्बद्धानाते । साधिवारः परिनूख</i> ास्थाला			
्योता । यामुळे प्राथमान अधारेत समस्या ू			
ाच <i>्राव्या दिले न्यूका</i> ऋगाथास <i>रवा पर्व</i> ने			
पार्टिका सम्बद्धाः सम्बद्धाः स्थान			
्रासाङ्क्षणायाष्ट्रप्रको "अवस्था स्थानने त्रेले" स्थानी आजीतामा			
भूजारो ग्री त्या पञ्चनमां ६६० छात्र भनागुन -			
- अतः गर्माद्वर्षका अस्त्र अवधारमा स्था स्ट्राम्			
नकते भूगाव प्राप्त भागी गणी गण क्षेत्र भाग			
भाक्ताप्पर्वेषक अन्योत्रीक्षांक्ष्या क्षीश्राम्पर्वेशकास्पर्वे			
सर्वे कहुत् साहास्त्री विशेष्ट्री संदेशको स्थान			
क्रांमर्नेस्रे हे राज्यकार			
Z7. X. zz			
<u> </u>			

या वर्षी राष्ट्रीय पातळीवरील कामशेत व भोसरी येथील स्पर्धांमध्ये मुलांनी भाग घेतला. यामध्ये २ मुलांनी सुवर्ण, एकाने रौप्य व ५ जणांनी कांस्य पदके मिळविली.

आरोग्यविषयक उपक्रम

पुणे व दिघी येथे संस्थेमार्फत मोफत होमिओपॅथी व बाराक्षार दवाखाना चालवला जात आहे. पुण्यात भूपती कॉम्प्लेक्स ८७४, सदाशिव पेठ आणि वासुकाका जोशी वाडा येथे दवाखाना आहे. दवाखान्याला उत्तम प्रतिसाद मिळत आहे. जुने व दीर्घकालीन आजार तसेच मानसिक आजार असलेले रूग्णही दवाखान्यात येतात. त्यांना औषधाबरोबर समुपदेशनही केले जाते. आजाराचे गांभीर्य ओळखून वेळीच तपासण्या व उपचारासाठी इतर हॉस्पिटल मध्ये पाठविले जाते.

डॉ. नितीन धांडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली संस्थेतील कर्मचारी, अभ्यासिकेतील व किशोरवयीन प्रकल्पातील मुलांची हिमोग्राम तपासणी केली.

दि. १/२/२०१७ रोजी आदर्श शिक्षण मंडळ, भोसरी या शाळेतील इयत्ता ८वीच्या विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी रोटरी क्लब कोथरूड ह्यांच्या सहकार्याने संस्थेमार्फत करण्यात आली.

व्यवसाय प्रशिक्षण

स्त्रियांचे सक्षमीकरण करण्यासाठी त्यांनी आर्थिक दृष्ट्या स्वावलंबी असले पाहीजे ह्या हेतूने त्यांना व्यावसायिक कौशल्यांचे प्रशिक्षण व स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्याचे काम संस्थेमार्फत केले जाते.

दिघी येथील महिलांसाठी फॅशन बॅग्ज, शिवणकाम, हर्बल प्रॉडक्टचे वर्ग घेतले जातात.

भूकूम येथे मार्च २०१७ मध्ये ब्यूटी पार्लरचा सर्टीफीकेट कोर्स सुरू करण्यात आला. ह्या कोर्सचा भोवतालच्या परिसरातील महिलांनी लाभ घेतला. सदाशिव पेठ पुणे येथील कार्यालयात फॅशन बॅग्ज व शिवण वर्ग घेतले गेले.

अभ्यागतांच्या प्रतिक्रिया					
Date	Name & Address				
217-17018	चत्ता व कुडू -	- इति उत्रायलकी कास्त्रेन हे इत्रायलकी			
	न्याजन मध	यस होने ज्याता आर्थी 'अर्थितस्यू			
	4144 July	क्रियसम्बद्धाः स्टब्स्य क्रियस्य क्रियम् । अर्थस्य वर्गान्यः स्टब्स्य महिली विकाली			
	भतिश ज्यागीलेळ्ट. संज्ञास विवाद	किश्वी रास्त्रा प्रशुक्तांची काला			
	and the state of t	क्रांक्श्यांची देशजीवाय केली			
	W80	1-3-11 11 14 14 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15			

समानसेवा पुरस्कार व वक्तृत्व स्पर्धा

संस्थेमार्फत गेली अनेक वर्षे समाजसेवा पुरस्कार दिला जातो. यावर्षी 'सरस्वती समाजसेवा पुरस्कार' श्रीमती सुनिता गोडबोले ह्यांना त्यांच्या आदिवासी समाजासाठी केलेल्या कार्याबद्दल देण्यात आला. नविक्षतीज ह्या संस्थेला सरस्वती सामाजसेवा गौरव पत्र देण्यात आले. पुरस्काराचे वितरण सुप्रसिद्ध पॅथॉलॉजिस्ट डॉ. मंदार परांजपे ह्यांच्या हस्ते करण्यात आले. ह्या वेळी डॉ. परांजपे ह्यांनी ''मी लॅब टाकली'' हा एकपात्री प्रयोग सादर केला.

गतवर्षीप्रमाणे यावर्षीही किनष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थी व किशोरवयीन प्रकल्प, दिघी व पुणे येथील विद्यांथ्यांसाठी वक्तृव स्पर्धा आयोजित करण्यात आली. रीमा वळामे, प्रतिभा धडफळे, वसुंधरा केळकर, प्रतिमा जोशी परीक्षक म्हणून उपस्थित होत्या. विजेत्यांना बिक्षिसे व प्रमाणपत्रे देण्यात आली. संस्थेतर्फे देण्यात येणारा कार्यकुशल कर्मचारी पुरस्कार दिघी येथील सौ. सुरेखा परांडे ह्यांना देण्यात आला.

कार्यकर्ता प्रशिक्षण

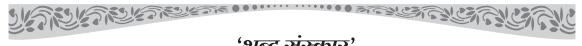
संस्थेतील कर्मचारी व कार्यकर्ते ह्यांच्या कार्यक्षमतेत अधिक वाढ व्हावी, त्यांनी नवे तंत्रज्ञान आत्मसात करावे ह्यासाठी त्यांना विविध प्रकारचे प्रशिक्षण दिले जाते.

अभ्यासिकेच्या शिक्षिकांसाठी २१ ते २३ जून २०१६ रोजी हे प्रशिक्षण वर्ग भूपती कॉम्प्लेक्स पुणे येथे आयोजित करण्यात आले होते. संस्थेतील व बाहेरील विषय तज्ञांनी मार्गदर्शन केले. प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या फॅशन टेक्नोलॉजी डिपार्टमेंट तर्फे आयोजित करण्यात आलेल्या कार्यशाळेमध्ये सौ. चित्रा बोरोले व सुषमा बेलसरे ह्या संस्थेच्या प्रतिनिधी सहभागी झाल्या.

संस्थेच्या कामाची व्याप्ती वाढविण्यासाठी कुशल पगारी समन्वयकाची निकड भासते आहे यासाठी रवींद्र नेने यांनी देणगीद्वारे निधी उपलब्ध करून दिला आहे. त्यांचे मनःपूर्वक आभार.

महिला वसतिगृह

सुरक्षित, स्वच्छ परिसर व अल्प दरात राहण्याची सोय असणे ही महिला व विद्यार्थिनींची मुख्य गरज असते. ती ओळखून संस्थेने दिघी येथे हवेशीर, प्रशस्त ३ मजली वसतिगृह बांधले आहे. गेली काही वर्षे अंध महिलाही येथे सवलतीच्या दरात रहात आहेत.

'शब्द संस्कार'

कर्णबंधिर मुलांनी योग्य उच्चारण करून संभाषण करावे ह्यासाठी गेली ४ वर्षे 'शद्भ संस्कार' हे वाचा सुधार केंद्र संस्थेमार्फत सुरू आहे. एक विद्यार्थी व एक शिक्षक अशा पद्भतीने हे काम केले जाते. ह्या साठी संस्थेने तज्ञ प्रशिक्षक व अनुभवी शिक्षक नेमले आहेत. विविध शैक्षणिक साहित्य, श्वासावर नियंत्रण आणणारे व्यायाम, खेळ ह्याचा उपयोग करून मार्गदर्शन केले जाते. काही कारणांमुळे बोलता येत नसणाऱ्या सर्वसामान्य व्यक्तींना बोलण्या साठी मार्गदर्शन केले जाते.

दिनांक १८ एप्रिल ते २३ एप्रिल २०१६ रोजी कर्णबधिर विद्यार्थी व एकलव्य न्यासातील बोलके विद्यार्थी ह्यांचे एकत्रित शिबीर घेण्यात आले.

सर्व समावेशित शिक्षण योजनेअंतर्गत शिकणाऱ्या कर्णबधिर विद्यार्थ्यांसाठी विविध स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले होते. स्पीच थिअरपिस्ट श्रीमती शीला राजन प्रमुख पाहण्या म्हणून उपस्थित होत्या. त्यांच्या हस्ते पारितोषिक वितरण करण्यात आले. सर्व स्पर्धकांना प्रशस्ती पत्रके व खाऊ देण्यात आला.

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान व साद संस्था ह्यांच्यातर्फे कर्णबधिर मुलांचे पालक व शिक्षक यांच्यासाठी योग व आहार ह्या विषयावर कार्यशाळा दिनांक २५/३/२०१७ रोजी आयोजित करण्यात आली. विनया पुंडे ह्यांनी मार्गदर्शन केले.

अभ्यास सहली

* दि.५/१/२०१७ रोजी खडकवासला येथील CWPRS येथे दिघीच्या विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक सहल गेली होती. नदीवरील पूल बांधणीसाठी काय करावे लागते, तसेच समुद्रात लाटांच्या लहरी कशा निर्माण होतात, ह्याचे प्रात्याक्षिक करून दाखिवले. * दि.१०/२/२०१७ रोजी IISER पुणे ह्या संस्थेस सर्व कर्मचारी, स्वयंसेवक ह्यांनी भेट दिली. डॉ. नातू व त्यांचे सहकारी ह्यांनी संस्थेची माहिती दिली व अद्ययावत प्रयोगशाळा दाखविल्या. * दि.५/३/२०१७ रोजी किशोरवयीन प्रकल्पातील मुलांनी पाबळ विज्ञानाश्रमाच्या पूणे येथील DIY प्रयोगशाळेला भेट दिली. मुलांनी मोबाईल बॅटरीवर चालणारी स्मार्ट समई बनविण्याचे प्रशिक्षण घेतले. * दिघी अभ्यासिकेतील इयत्ता १ली ते इयत्ता ४ थी च्या मुलांना आळंदीरोड येथील साईमंदिर येथे सहलीसाठी नेण्यात आले.

शैक्षणिक व सांस्कृतिक कार्यक्रम

दिघी येथे श्रावणी शुक्रवारच्या निमित्ताने हळदी-कुंकू कार्यक्रम झाला. त्या निमित्ताने दि.२६/८/२०१६ रोजी अरूण पटवर्धन व दिपाली निरगुडकर ह्यांचे 'हसरटवाडी' हे नाटक झाले संस्थेतर्फे दरवर्षीप्रमाणे मेंदीस्पर्धा, राख्या बनविणे, भोंडला, दहीहंडी, पालखी, मिरवणूक हे उपक्रम राबविण्यात आले.

१५ ऑगस्ट व २६ जानेवारी रोजी झेंडावंदनाचा कार्यक्रम झाला. दि.३०/१२/२०१६ रोजी निवारा सभागृहात ''आज रोख उद्या डिजीटल'' हा दृक श्राव्य कार्यक्रम संस्थेमार्फत आयोजित करण्यात आला. प्रसिद्ध अर्थतज्ञ चंद्रशेखर ठाकूर ह्यांनी वॉलेट मनी ॲपद्वारे व्यवहार मोबाइलद्वारे करण्यासंबंधीचे मागदर्शन केले. त्याला उत्तम प्रतिसाद मिळाला. संस्थेबाहेरील लोकही या कार्यक्रमाला उपस्थित होते.

दि.८/१/१७ रोजी कृष्णानगर दिघी ह्या भागात इयत्ता १ ली ते ७ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी चित्रकला स्पर्धा संस्थेमार्फत घेण्यात आली.

महिला दिनानिमित्त, दिघी परिसरातील महिलांनी बनविलेल्या वस्तुंचे प्रदर्शन भरविण्यात आले. प्रदर्शनात सहभागी झालेल्या महिलांना, मार्केटींग बद्दलचे मार्गदर्शन साक्षी लवंगारे व समीर नाखरे ह्यांनी केले.

रेडिओवरच्या सुनिता मावशी (उषा गुप्ते) यांनी सेंट्रल कोस्टारिका व पक्षी यावरील स्लाईड शो शिबिरामध्ये केला.

शैक्षणिक शिष्यवृत्ती

इयत्ता १२ वी नंतर उच्च शिक्षण घेणाऱ्या गरजू व होतकरू विद्यार्थिनींना काही प्रमाणात अर्थसहाय्य मिळावे म्हणून शिष्यवृत्ती प्रकल्प चालू केला आहे. श्री रविंद्र नेने, सौ उर्मिला दीक्षित व श्री. अजित जोशी ह्यांच्या वैयक्तिक तसेच VMware Foundation व Give India यांच्याकडून मिळालेल्या देणगीमधून शिष्यवृत्ती दिली जाते. यावर्षी संस्थेने शिष्यवृत्ती निधी संकलनास सुरुवात केली असून त्यासाठी रविंद्र नेने, सीमा रत्नाळीकर, भूषण केळकर, लीना दामले व कल्पना लेले यांनी देणगी दिली आहे.

२०१६-१७ ह्या वर्षात एकूण ५७ विद्यार्थिनींना शिष्यवृत्ती देण्यात आली. विद्यार्थिनींकडून अर्ज मागवून तज्ञ समितीमार्फत वैयक्तिक मुलाखती घेऊन, योग्य विद्यार्थिनींची निवड करण्यात आली. त्यांना दिनांक २०/१२/१६ रोजी मोब्युसूत्रचे संचालक डॉ. भूषण केळकर ह्यांच्या हस्ते शिष्यवृत्ती देण्यात आली.

शिष्यवृत्ती मिळालेल्या विद्यार्थिनींसाठी एका कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. डॉ. भूषण केळकर व मधुरा केळकर ह्यांनी employability skills, Resume writing, Interview skills ह्याबाबत मार्गदर्शन केले. विद्यार्थिनींना ही कार्यशाळा खूप उपयोगी ठरली.

इ. ९०वी परीक्षा मार्गदर्शन

इयत्ता १० वीच्या विद्यार्थ्यांना परीक्षेसाठी विशेष मार्गदर्शन दिघी व माले (मूळशी) येथील शाळांमध्ये संस्थेमार्फत करण्यात आले. इंग्रजी, गणित, विज्ञान ह्या विषयांच्या उत्तरपत्रिका लिहिणे, वेळेचे नियोजन, जास्तीत जास्त गुण मिळविण्याचे तंत्र इत्यादी अनेक उपयुक्त गोष्टी ह्या कार्यशाळेत मुलांना सांगण्यात आल्या. तसेच मुळशी येथे आय.टी.आय. च्या विद्यार्थ्यांसाठी इंग्रजी संभाषण कौशल्य वर्ग घेण्यात आले.

रसमयी वाचन मंडल

साहित्य क्षेत्रातील नवीन विचाराचा व पुस्तकांचा मागोवा घेण्यासाठी हे मंडळ कार्यरत आहे. दर महिन्यातील पहिल्या बुधवारी वाचक भगिनी पुस्तकासंबंधी चर्चा करतात व विविध साहित्यिक उपक्रमांचे आयोजन करतात. यावर्षी छाया करंदीकर यांचा 'द्रौपदी' विषयी एकपात्री कार्यक्रम झाला.

संस्थेला पाहुण्यांच्या भेटी

दि.८/१२/१६ रोजी वनवासी कल्याण आश्रमाच्या दंतेवाडा छत्तीसगड येथील संचालिका सुनिता गोडबोले व त्यांच्या सहकारी अंजली पाठक यांनी संस्थेला भेट देऊन संस्थेच्या कार्याचा परिचय करून घेतला.

दि. २४/१०/२०१६ संस्थेच्या कार्यकर्त्या सुलोचना खामकर यांचे कुटुंबीय यांनी संस्थेला भेट दिली. त्यांनी मुलांशी प्रश्नउत्तराद्वारे संवाद साधला. फुटबॉल कसा खेळायचा हे मुलांना शिकविले.

UPS Logistics Ltd या कंपनीच्या स्टाफ व अधिकाऱ्यांनी संस्थेला भेट दिली. त्यात मुलांच्या रंगभरण स्पर्धा, संगीत खुर्ची, प्रश्नउत्तरे अशा स्पर्धा घेतल्या. १५० मुले हजर होती.

लीना दामले यांनी आपली सूर्यमाला, खगोलशास्त्र स्लाईड शो द्वारे दाखिवले व त्याची माहिती सांगितली. यावेळी आसपासच्या शाळांमधून इयत्ता ५वी ते ८वी ची मूले उपस्थित होती.

इंग्लडंस्थित आपल्या सभासद अस्मिता पटवर्धन, त्यांचे कुटंबीय आलोक पटवर्धन, रश्मि पटवर्धन यांनी भेट दिली व कामाबद्दल समाधान व्यक्त केले.

संस्थेच्या कार्यकर्त्यांची कौतुकास्प**द** कामगिरी

१) भिगनी निवेदिता यांच्या १५० व्या जन्मवर्षानिमित्त संस्थेच्या कार्याचा 'जन्मदा प्रतिष्ठान' तर्फे सत्कार करण्यात आला. अध्यक्ष सौ सुलभा देऊस्कर ह्यांनी तो स्वीकारला.

- ?) International institute of Education and Management, New Delhi तर्फे संस्थेच्या माजी अध्यक्ष सौ. प्रतिमा जोशी ह्यांना Life time achivement पुरस्कार मिळाला.
- ३) सौ. सुनिता वैद्य ह्यांना Dr. Homi Bhabha Inspiration National Honour award २०१६ मिळाला.
- ४) शैक्षणिक व सामाजिक क्षेत्रातील व्यवसाय मार्गदर्शनाबाबत केलेल्या योगदानाबद्दल अध्यक्ष डॉ. सुलभा देऊस्कर यांना रोटरी क्लब ऑफ पुणे सेंट्रल तर्फे व्होकेशनल एक्सलंस पुरस्काराने गौरवण्यात आले.
- ५) महिला दिना निमित्त दिघी येथील भ.नि.प्र.च्या व्यवस्थापिका सौ.जयश्री व्हटकर ह्यांचा संस्थेतील दीर्घकालीन सेवेबद्दल श्री. दत्ताजी गायकवाड यांच्या हस्ते सत्कार झाला.
- ६) उषाताई साठे आणि मैत्रिणी विवाह मंडळाच्या रौप्यमहोत्सवी वर्षानिमित्त त्यांच्या सदस्यांचा सत्कार संस्थेतर्फे करण्यात आला.
- ७) दीपिका पणिक्कर यांचा संस्थेवरील लेख Woman at Work या e मासिकाच्या डिसेंबर २०१६ च्या अंकात प्रसिद्ध झाला.

संस्थेने आयोजित केलेल्या बहुउद्देशीय व विविध उपक्रमांच्या यशावर संस्थेचे उद्दिष्ट साध्य होणे अवलंबून आहे. त्यासाठी आमचे हितचिंतक, देणगीदार व कार्यकर्ते व विविध क्षेत्रातील मान्यवर यांचा सिक्रय हातभार हेच आमचे बलस्थान आहे. विविध क्षेत्रातील संस्थेचे हे काम पुढे चालू ठेवण्यासाठी व संस्थेच्या कार्य विस्तारासाठी आम्ही आपल्याला सक्रीय सहकार्यासाठी नम्र आवाहन करीत आहोत.

संस्थेच्या कार्यात आपला बहुमोल वेळ, आपल्या कल्पना व सूचना यांचे मनापासून सदैव स्वागत आहे.

देणगी स्वीकारण्यासाठी संस्थेला **आयकर कलम ८० जी अंतर्गत देणगीदारांना करांत सवलत** आहे. संस्थेचे २०१० च्या F.C.R.A. च्या सुधारित कायद्यानुसार परकीय चलनात देणगी स्वीकारण्याच्या मान्यतेचे नूतनीकरण झाले आहे.

आपला धनादेश भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे या नावाने काढावा.

हार्दिक शुभेच्छा !

वंदना केळकर सचिव डॉ. सुलभा देऊस्कर अध्यक्ष

	अभ्यागतांच्या प्रतिक्रिया					
Dato	Name & Address	D ~~e~~ narka				
र १२ छ न्यू री	ता साम्बद्ध भेडाने हो - न्याप	१८५५६ च्यांच्येको अन्य निकेश वर्षकन्य न कामध्य				
(6)	<u> अभिन्नारः ज्ञानिकारः जैनकः व्यक्त</u>	THE THE PASSED ATT IN METERS WITH THE				
	a parameter de la que monerare	क्रिया या है का है कर है के कि कर विकास न				
		median some six in my new news				
		कार पिनेल अप्रिक्त (manion				
		च्या १००८ कर्म १०० व्यक्तिक स्टब्स्ट अक्टरम् । इस्तिक स्टब्स क्रिक्ट स्टब्स्ट स्टब्स अक्टरम् विकास				
		The said of my marine				
		कार्यक्रिकी अनेपारतर शह कर्ल ही कार्यन				

Advisory Committee for 2016-17 (सञ्चागार मंडळ)

Pratima Joshi – Ex-President

Ad. Rama Sarode

6.

1.	Dr. Suneel Godbole	Pediatrician and social worker
2.	Prof. Arvind Natu	Veteran scientist and director IISER
3.	Dr. Bhooshan Kelkar	Director Moebiu Sutra
4.	Smt. Neelima Diwekar	Financial consultant
5.	Mr. Dattaji Gaikwad	Social worker, veteran mass leader ,Dighi

कर्मचारी

Legal practitioner, and social worker

जयश्री व्हटकर	सुरेखा परांडे	अमृता कुलकर्णी	इंदूमती देव	कविता मस्के
अर्चना अढाळगे	उज्ज्वला गायकवाड	निकिता चौगुले	जया हेडाऊ	पुष्पा राठोड
संगीता शिंदे	उमा कदम	शीतल डमरे	प्राजक्ता काळे	चित्रा बोरोले
नेहा चव्हाण	प्रीति सुर्वे	भारती रॉय	पद्रमश्री दीक्षित	मानसी लांजेकार
शाम काटे/राजेंद्र दुबे				

स्वयंसेवक

डॉ.धनश्री महाजन	उषाताई साठे	प्रतिभा धडफळे	किशोरी बेलसरे	सुलोचना खामकर
अनघा तारे	स्मिता दामले	संध्या पालव	शुभदा कोठाडिया	जयश्री गाडगीळ
संध्या काळे	उर्मिला लोहकर	अर्चना जोगदंड	संध्या देशपांडे	भारती खुर्जेकर
अनुराधा सोमण	जयश्री गोडबोल	सुषमा लेले	सुवर्णा माळवदे	अनुराधा आठवले
मंजुषा मुंगी	शैलजा कुंदप	कीर्ति जोशी	रंजना देवल	नेहा आपटे
सुनीता वैद्य	कमल पावगी	सुरेखा देसाई	सुमीता अभ्यंकर	सुनीता परांजपे
नीला सिधये	माणिक शेवगावकर	शिवकन्या सूर्यवंशी	मीना दामले	सुलभा मेहेंदळे
शुभदा दामले	माधवी जोशी	अलका उत्पात	गुंफा अमृते	ज्योत्स्ना चिपळूणकर
विद्याधर बोरकर	माधुरी जाधव	सायली साळी	अनुजा सोनसळे	वैजयंती गोखले
श्भा गोखले	वैजयंती जोगळेकर			

It is my proud privilege and pleasure to present the annual report of the work of Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune for the year 2016-17. While shouldering again the responsibility of presidentship after an interval of 8 years, I am aware of the burden of rising scope of Institute's work while keeping up with the pace of changing technology. With the support and concord of the selfless, motivated members of the working committee, dedicated volunteers, rigorously focussed expert advisors, and devoted staff, I am assured that the future is brighter.

A couple of notable events before the detailed report....

The most unfortunate event was the sudden demise of the Founding President Smt. Leelatai Shintre. She was committed to the betterment of the institution till she breathed her last. The deep loss that we are feeling is incomparable and irreparable. Her absence is unforgettable. We also lost ex-vice president Indubai Ghalsasi, and our senior colleague Adv Vimal Gokhale. Both were with us since the establishment of the institution and have witnessed its progress through all these years. Heartfelt condolences!

The institution has established itself at the national and international level.

Educational field, especially Science, has taken note of the work of the institution. The work of the institution was praised on the occasion of 150th birth anniversary of Bhagini Nivedita

This year, science experiment projects are kick-started in three more municipal schools in Bhosari. The schools had placed a demand to start these projects. A special exam preparation guidance seminar was organized for standard 10th students from Yashwantrao Chavhan Prashala, Dighi and Senapati Bapat Prashala, Male, tahasil Mulashi. Students were immensely benefitted out of this.

Under the adolescence project, to address the problems of adolescents, counselling was carried out. This activity was appreciated by Teachers, parents and students themselves.

This year, students scored well in TMV's English and Mathematics exams. Educational material was made available by the institution for the children of Vanvasi Kalyan Ashram of Dantewada, Chhattisgarh. Our students also contributed. They led this initiative with the thought of "giving is equally important".

Under CSR, UPS Logistics Pvt. Ltd. gave generous donation for the purchase of laptops and tablets. The fact of our pride is that Bhagini Nivedita Pratishthan is included in a handful of social entities by them. This technology upgradation is going to be useful in e-learning, management of study centres and science centre.

This year we have initiated establishing Scholarship Fund for the higher education of financially weak but worthy girl students.

Continual financial aid is being extended since long by many establishments and individuals. Many others from the society come forward to donate to the institution. Strong support by all these has helped the institution function smoothly and develop further. I am truly grateful to them.

Bhagini Nivedita Pratishthan Pune has been working consistently for the last 38 years to support education system and family system. It is really heart-warming to see the Adivasi, Paradhi, Vanchit, Daleet as well as the newly shaping up lower middle class deriving benefits out of the institution's work.

I am convinced that volunteers, staff members, donors, and well-wishers will continue their contribution and support in widening the boundaries of institution's work.

- Sulabha Deuskar

Annual General Meeting

The institution's annual general meeting of the year 2016-17 took place on 29th August 2016. In this meeting, the report balance sheet of 2015-16 and estimate of 2017-18 was approved by consensus. Pratima Joshi, Sulabha Deuskar, Nilima Karkhanis, Kishori Belsare, Ushatai Sathe and Pratibha Dhadphale retired from the Managing Committee. Pratima Joshi, Sulabha Deuskar, Neelima Karkhanis were re-appointed. Bharati Khurjekar was appointed newly.

Members of advisory committee Dr. Dipak Tilak, Suryakant Pathak, Vinay Tambe, Dr. Anand Patwardhan, Dr. Arvind Shaligram, Shibu Nair, Dr. Uma Diwate, Adv. Aseem Sarode retired after completion of tenure.

Meeting of new Advisory committee was held on 17th January 2017. Progress of activities as Skill Development Program, Science Center, Self Study Center, Adolescents Project, Scholarship Funding, Speech correction center etc. was reviewed and programs for new year were discussed.

Tribute

The founder of the institution Smt Leelatai Shintre passed away on 01.08.2016. The one who embarked on this institution and nurtured and flourished it. Also the two members who played an integral role in the development of the institution- Vimal Gokhale and Nalini Ghalsasi left for heavenly abode. We offer our sincere condolences.

Study Centre: Abhyasika

The study centre project has been in action since 2002. The objective of which is playful study, developing deep interest in reading and writing, teaching fundamentals, and personality development. This project is gearing up in Pune and suburbs. Orphans, Children from Paradhi Community, Nomads and deprived class, financially and socially backward class are the beneficiaries.

Following are the places where this activity is run-

Alandi Rd-Dighi branch Std 1st to 9th morning and afternoon batch.

Children of age 4 to 13yrs from Faase-Paradhi Community living in Yamainagar Dighi, attended Abhyasika. Some of them are admitted in schools with the help of the institution.

Eklavya Balshikshan and Arogya Nyaas Sanstha - Shinde Aali, Pune

Eklavya Balshikshan and Arogya Nyaas Sanstha - Bholagiri School, Pune

Niramay Sanstha in Janata Vasahat, Gokhale Nagar, Pune

Anagha Tare's residence in Khamgaon, Dist. Buldhana

Vadmukhvadi (6 Km from Dighi) – Maths, English, Science guidance

Z.P School, Bhukum

Conceptual understanding from the textbooks as well as other study skills are taken care of in these study centres. Different games and experiments are used. Various artistic skills are nurtured through music, drama, drawing and craft activities.

This was the 4th consecutive year when the students from Dighi were prepared for TMV elementary English exam. This year Maths elementary exam preparation was also done. Students' English and Maths were improved and they scored well. Fun camps were conducted in Diwali and summer vacation in which children learned games and craft. Children enjoyed the activities and were given prizes and nutritious food.

Science Centre

With the objective of "learning by doing", since the last 7 years, children of 5th to 7th standard in and around Pune are being taught to do science experiments. Some ZP, Corporation and private schools are involved. The principals, teachers and students of these schools are giving good response to this activity. Children are becoming curious and growing fond of science.

Visitor's Remark			
Pate	Nine & Address	. Dinas	
والأمعلقالية	खिर्जन कि श्रामी	आहे सि लागरत्व स्थान	
	िनिक्का का पीएएमाल विद्योग	च्या (स् ट्रा की मान्ताला कारी है)	
	करण क्षम्या कु. ५७८	्चिविदिता त्याः स्टिब्येतील स्ट्रा	
		विद्यान् इयस्थाने था आपक्षी क्लिब्राके ^{री}	
		क्रायं ने पूर्वारे व विकास सिन्	
		- भेट किश अहिनी है। स्वर्गाती	
	क विरुप ~~्ताक्ति । । । । । । । । । । । । । । । । । । ।~~	ा प्रानिश्य स्थान जन्मनी अस्ति। सङ्ग्रेति स्थान सम्बन्धी अस्तिसम्बन्धीय	
4.6	श्रावदगायाः २०५५ ~~मि~~ २८	्राचीयोचाः क्याब्दिः। क्रीकान्युद्धाः प्राचीयोचाः क्याब्दिः। क्रीकान्युद्धाः	
	क्षा होती अपने येहे का होती अपने येहे	प्रकार अधिक सम्बद्धित अने	
		को सहस्वयस्त्र सानिशाः छाप	
		स्वता अपनेत्व विद्याध्य <i>नि</i> ।	
	, Pac	_{सम्बद्ध} हो। एन्छस्य छन्।याज्ञाना	
रि	षाक्रम स्थान स्थ्र सुनेत नेप्रकृत	लिहि या अस्टिन्युक क्रिकेटम्। 🛊 👚	
	रोरि क्रिक्ट होगा हो क		
ــــــــــــــــــــــــــــــــــــــ	2/	~~- सि~~ श्चर्य) -	
	7		

Summer camps were organized for children to conduct various activities based on science like gaming, modelling etc.

Science exhibition- on 4th February 2017, on the occasion of science day, an exhibit was organized in Dighi Branch. 2016 was declared as the International Pulse Year. Based on the same theme, the topics chosen for the exhibition were pulses, serials, and water. Children participated enthusiastically and presented posters, models and experiments under the guidance of teachers. Around 400 students from nearby schools and parents from the vicinity, visited the exhibition. Famous nutritionist from Pune Sudha Ambekar graced the event as the chief guest. She educated the children on variety of diet related topics and gave away prizes to few deserving projects. Institution supported in every way in organizing science exhibition in Bhukum.

Prathana samaaj hosted science experiment contest, in which science centre students participated as the biggest team and won 2 awards.

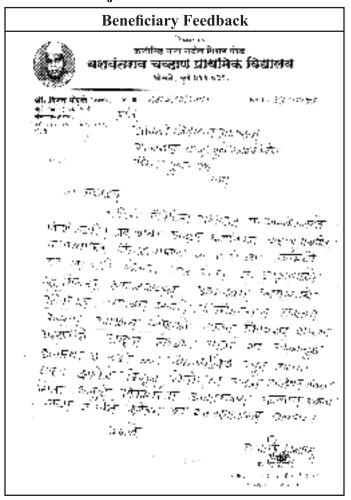
Adolescence Projects

Adolescence is a sensitive and complicated period in one's life. It's a bridge between childhood and youth. This is the right age when children need to be enforced, guided and mentally supported. This project is carried out since 2010

Lectures, demonstrations, expert guidance, study tours, workshops etc are organized in schools and institution. Sessions were conducted one each week in 7 schools. Summer camps are organized every year. This year it was between 16th to 18th April 2016. Children were guided on Yog-Pranayaam, personality development, Indian military entrance preparation, environment, sports etc

Counseling centres have been started in 4 schools considering the growth of problems related to children. Students parents and schools have immensely benefited by the individual and group counselling.

Lecture sessions of Amit Mere of Disha Foundation, Mumbai were organized in 5 schools. He

educated the children on the subjects like gender difference, personality development, teamwork, job and business eligibility with the help of stories and street plays.

New group was started for 7th and 9th standard students in Savantnagar Dighi. They are getting good response.

Computer Education Classes

Identifying the importance of Computer literacy, Institution set up computer education classes, 24 years ago, in the rural place like Dighi. This year short 3 months courses on tally, DTP and certificate course in IT and typing were conducted. Women, children and senior citizens took advantage of these courses

Health related activities

Free Homeopathy and Barakshar consultancy clinic is run in Pune and Dighi. It is in Bhupati Complex, 874 Sadashiv peth, and Vasukaka Joshi Vaada in Pune. Clinic is getting a good response. Patients having chronic and psychological problems also visit for treatment. They are counselled along with the treatment. Understanding the severity of the issue they are also sent to other hospitals for diagnosis and treatment at the right time.

Haemogram checking camp was held in Dighi on 27/08/2016 under the guidance of Dr. Nitin Dhande. Students, parents and staff members from study centres and adolescent projects were checked in the camp.

Success Story

Providing a healthy and safe future

15-month-old Raj is the son of one of BNP's employees at their hostel in Dighi. The child developed a high fever which resulted in the paralysis of the right half of his body. He was unable to speak properly and his right limbs were crippled. The parents, being illiterate and unaware, were unable to understand the severity of the incident. With BNP team's help, Raj was rushed to the hospital where he was given an MRI scan. The doctors at the hospital suggested physiotherapy as the only remedy. While physiotherapy was being administered to the child, the BNP homeopathic and bio-chemical medicines clinic started treating him with their medicines. A nutritional diet was also provided by them. All in all, team BNP formed a wonderful support system for the ailing child and his family.

Such has been the improvement in his health since then, that the child now is able to walk and speak. He is slowly recovering the use of his limbs. The BNP Abhyasika initiative, which supplements scholastic education of underprivileged children has also become a part of young Raj's life, where he learns, interacts with other children, and progresses each day. The story of young Raj is the one of joint efforts of parents devotion, faith and BNP's support and guidance.

Medical checkup of 8th standard students from Adarsh Shikshan Mandal, Bhosari was done with the help of Rotary Club Kothrud.

Karate Training Class

In order to train children scientifically on self-defence, organization has started Karate Training Class. These classes are received well by the students and their progress is remarkable.

According to their readiness, children were enrolled for the exam. All were given uniforms by the organization. Children took part in national level competitions conducted in Kamshet and Bhosari. They won 2 Gold, 1 Silver and 5 Bronze medals.

Vocational Training

Women would be empowered when they are financially self-sufficient. To make this happen, the institution is working towards imparting vocational skills training and opportunities for self employment. This year, certificate courses for Women in Dighi and Pune were arranged to make fashion bags, herbal products and stitching etc.

Certificate course in beauty parlour was conducted in Bhukum village. Women in the vicinity were benefitted from this course.

Social Service Award and Elocution Competition

Since many years, the honour award Saraswati Samajsewa Puraskaar is constituted by the organization. This year, it was given to Mrs Sunita Godbole for her work for the Vanavasi Community in the tribal area of Dantewada, Chhattisgad.

Navakshitij Organization was awarded with Saraswati Samajsewa Gaurav Patra. The award distribution was done by the famous pathologist Dr Mandar Paranjape. He also presented his solo performance "Mi lab taakli".

Like every year, this year too, elocution competition was conducted for Jr College students and students of adolescent project, Dighi. Reema Valame, Pratibha Dhadphale, Vasundhara Kelkar, Pratima Joshi were the Judges. Winners were given prizes and certificates. The most efficient employee award was given to Mrs Surekha Parande.

Volunteer Training

To improve the work efficiency of the employees and volunteers, to help them acquire new technology, variety of trainings are given to them. Training sessions were arranged for the study centre teachers between 21 to 23 June 2016 at Bhupati Pune. The experts and visiting faculties gave guidance. Mrs Chitra Borole and Sushama Belsare participated as representatives in the workshop organized by PES's Fashion Technology Dept., Modern College Shivaji Nagar Pune.

There is an urgent need to hire paid qualified coordinator to cater to the needs of expanse of institute's work area. Ravindra Nene has donated generously for this. we are thankful for him.

Ladies Hostel

Safe and clean surroundings and reasonable rates are the main requirements of women and students. To fulfil this need, the institution has built specious 3 storey hostel in Dighi. For the last few years, blind women are also staying here at subsidised rates.

Shabda Sanskaar

To help the deaf and mute children speak in a correct manner, the speech correction centre "Shabda Sanskaar" is in function since the last 4 years.

The centre is following the theme of "one teacher per student". The Institution has appointed expert and experienced teachers. Guidance is done by using various educational material, breath control exercises, and games. Those who have difficulty in speaking for various other reasons are helped and guided to speak.

During 18th April to 23rd April 2016, deaf and mute students and normal students from Eklavya Nyaas were combined for a workshop. Different competitions were organized for the deaf and mute children studying under "Sarva Samaveshit Shikshan Yojana". Speech Therapist Smt.Sheela Rajan was the chief guest. Prize distribution was done by her. All participants received certificates and refreshments. A workshop on Yog and Diet was organized for the deaf and mute children, parents and teachers on 25/03/2017 by Bhagini Nivedita Pratishthan in associatetion with Saad sanstha. Vinaya Punde was the speaker.

Study tours

A study tour at CWPRS near Khadakwasla was organized for Dighi students on 05/01/2017. How a river bridge is built, how waves are formed in the ocean etc was demonstrated. Entire staff and volunteers visited IISER on 10/02/2017. Professor Arvind Natu and his colleagues informed about the Institute and showed up-to-date laboratories. Adolescent project students visited DIY lab in Vidnyanashram Pune on 05/03/2017. Children were trained on making smart samayi that is run on a mobile battery. Children of std 1st to 4th from Dighi study centre were taken to a trip to Sai mandir, Alandi road.

Educational and Cultural Programs

Haldi-Kumkum program took place at Dighi on the occasion of Shravani Shukrawaar. To celebrate the same, Arun Patwardhan and Dipali Nirgudkar performed the play "Hasratwadi" on 26/08/2016. As per the tradition, Institution conducted Mehendi competition, Rakhi making, Bhondla, Dahi Handi, Palkhi and Mirawnook.

Flag hoisting took place on 15th August and 26th January. Audio Visual program "Aaj rokh udya digital" was organized by the Institution in Nivara Hall on 30/12/2016. Famous economist Chandrashekhar Thakoor imparted knowledge about how to use Wallet Money App on mobile.

Drawing competition was held at Krushnanagar Dighi for std 1st to 7th on 08/01/2017.

Slide Show on Costarika and Birds was presented by Usha Gupte (Sunita Mavshi) famous radio announcer, for students.

Things made by women from Dighi area were exhibited on Women's day on 8th March. The participant women received guidance on marketing by Sakshi Lavangare and Sameer Nakhre.

Academic scholarships

Scholarship project is initiated for the needy and deserving girl students pursuing higher studies. Donations for scholarship are given by VMware Foundation, Give India, and individually by Mr Ravindra Nene, Mrs Urmila Dixit, Mr Ajit Joshi.

57 students were given scholarship in the year 2016-17. Students are asked to submit applications. There were personally interviewed by an expert panel. Through this process, the right candidates are chosen. The director of Moebiusutra Consulting Pvt Ltd, Dr Bhooshan Kelkar confered the scholarships on 20/12/2016.

A workshop was organized for the students who received the scholarships. Dr Bhooshan Kelkar along with Madhura Kelkar, educated the students on employability skills, resume writing, and interview skills. Students benefitted a lot through this workshop.

10th Std Exam Guidance

10th std students from Dighi & Male (Tahasil Mulashi) were give special guidance. They were guided about solving English, Maths, Science papers, time management techniques for scoring good marks etc.

Rasamayi Vaachan Mandal

This activity aims at sharing new thoughts and spreading the habit of reading good literature. On the first Wednesday of every month, the members gather to discuss books and do many activities pertaining to literature. Chhaya Karandikar performed monologue on the occasion of Women's day

Guest visits

Director of Vanavaasi Kalyan Ashram (Dantewada, Chhattisgarh) Sunita Godbole and her colleague Anjali Pathak visited the institution on 08/12/2016 and got introduced to the working of the institution.

BNP member Sulochana Khamkar and her family visited the institution on 24/10/2016. They had interactive session with the kids. Also explained them how to play football.

The employees of UPS Logistics Solutions Ltd, Hadpsar, visited the Institution. They arranged drawing competition, musical chair, quiz and other games.

Leena Damle displayed and explained solar system, astronomy by using slide show. Students of 5th to 8th std from nearby schools attended.

Our member Asmita Patwardhan from England and her family members Alok Patwardhan and Rashmi Patwardhan visited and expressed their contentment about the work done by the Institution. Rashmi had an interactive session with the adolescent girls.

Commendable work by Institution Volunteers

Ex-president Mrs Pratima Joshi was honoured with Life time achievement award by International Inst of Education and management.

Vocational Excellence award was bestowed on Dr Sulabha Deuskar by Rotary Club of Pune Central for her contribution in the field of guidance for educational and social entrepreneurship.

The institution's work was honoured by Janmada Pratishthan on the occasion of 150th birth anniversary of Sister Nivedita. Dr Sulabha Deuskar received it on behalf.

Mrs Sunita Vaidya received Dr Homi Bhabha National Inspiration Honour Award 2016 from Vivekanand Educational Social Cultural Organization, Zarkhand.

Jayashri Vhatkar was felicitated for her social service by Dighi Community.

Ushatai Sathe ani maitrini Vivah Mandal were felicitated by BNP for completing 25 years of matrimonial service.

An article on BNP written by Deepika Panicker has appeared in e-magazine Woman at Work Dec 2016 issue.

The goal attainment of the Institution depends upon the success of various multifaceted activities organized by the Institution. The active support from our well-wishers, donors, volunteers and experts from various fields is our strength. Our courteous appeal to you all is for your active participation in continuing the work and developing the scope of work of the institution.

Your valuable time, ideas and suggestions are more than welcome.

Donors get tax concession under Income tax section 80G. Under FCRA 2010 the institute was awarded renewal of registration certificate and is permitted to receive donation in foreign currency.

Please draw your cheque in the name of **Bhagini Nivedita Pratishthan Pune.** Warm regards.

Vandana Kelkar Secretary Sulabha Deuskar President

Gokhale & Gokhale Chartered Accountants

501, Heramb Apts., Shaniwar Peth, Pune - 411 030.Ph.No. 24450297.

REPORT OF THE AUDITORS

"We have audited the attached balance sheet of **BHAGINI NIVEDITA PRATISHTHAN**, **PUNE** as at 31st March 2017, and the Income & Expenditure Account for the year ended on that date annexed thereto. These financial statements are the responsibility of the management of the trust. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit."

"We conducted our audit in accordance with auditing standards generally accepted in India. Those Standards require that we plan and perform the audit, obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free of material misstatements. An audit includes examining, on a test basis, evidence supporting the amounts and disclosures in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, as well as evaluating the overall financial statement presentation. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion."

Subject to the above we report that:

- I) We have obtained all the information and explanations to the best of our knowledge and belief, wherever necessary for the purpose of audit.
- II) In our opinion and to the best of our information and explanation given to us:
  - A) The Balance sheet and Income & Expenditure Account are in agreement with the books of account and the said account gives a true and fair view of the state affairs of the Trust as on 31st March 2017.
  - B) The accounts subject to and read with the information & notes thereon give the true and fair view of the financial transactions of the Trust.
- III) In our opinion the Trust has kept proper books of account.

For Gokhale & Gokhale Chartered Accountants

Place: Pune S.M.GOKHALE Date: 15/06/2017 (Partner)

7 Bhoopati Complex, 985 Sadashiv Peth, Pune 411 030. Ph.: 24459734 Reg. No. 1313

Notes on accounts for the year ended March 31, 2017

1. SIGNIFICANTACCOUNTING POLICIES.

Fixed Assets and Depreciation

Fixed assets are stated as cost less accumulated depreciation. Depreciation on fixed Assets is provided on Written down Method, at rates specified under Income Tax Rules.

Income

It is policy of the Trust to take into account income by way of grants, donation, Interest and other receipts as and when it is actually received.

Investment

Investments are stated at cost.

2. Remuneration to directors-NIL except to Co-opted members as under,

Head of the organization (including honorarium):

Remuneration to co-opted member (Nikita Chougule):

Remuneration paid to other Board Members:

Consultancy Fees to Consultant:

Highest paid Full Time Regular Staff: 2016-17

Rs. Nil

Rs. 1 13 600

Highest paid Full Time Regular Staff: 2016-17

Lowest paid Full Time Regular Staff: 2016-17

Rs. 68,900/-

Total cost of international travel to Members, staff etc.:

Total Cost of National Travel to Board Members:

Total Cost of Local Conveyance to Board Members:

Total Cost of National Travel to Staff:

Total Cost of Local Conveyance to Staff etc:

Rs. Nil

Rs. Nil

Total Cost of Local Conveyance to Staff etc:

Rs. 12,755/-

3. Details of Salaries paid

Slab of gross monthly salary (in Rs.)			
plus benefit paid to staff	Male Staff	Female Staff	Total Staff
< 5000		16	16
5001-10000		03	03
10001-25000	01	01	02
25001 – 50000			
>50000			

For Gokhale & Gokhlae

For Bhagini Nivedita Pratishthan Pune

Chartered Accountants

CAS. M. Gokhale Sulabha Deuskar Vandana Kelkar (Partner) President Secretary

M. No. 041010

Pune, Date: 15/06/2017

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे 24

वार्षिक अहवाल २०१६-१७

Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune

7 Bhoopati Complex, 985 Sadashiv Peth, Pune 411 030. Ph.: 24459734

ABRIDGED BALANCE SHEET AS ON 31ST MARCH 2017.

Particulars	Current Financial Year		Previous Financial Year	
	Amount	%	Amount	%
Assets				
Fixed Assets	4789804.51	41.98	4483101.51	40.90
Investment	5877751.90	51.52	5327039.75	48.60
Deposits and Advances	136847.00	1.20	52580.00	0.48
Current Assets	604803.73	5.30	1098750.69	10.02
Total	11409207.14	100.00	10961471.95	100.00
Liabilities				
Corpus / Endowment Fund	1754840.05	15.38	1625344.05	14.83
Earmarked Funds	7663254.00	67.17	7374654.00	67.28
Loans / Borrowings	_	_	_	_
Current liabilities and Provisions	168824.00	1.48	165510.00	1.51
Income & Expenditure A/c. Balance	1822289.09	15.97	1795963.90	16.38
Total	11409207.14	100.00	10961471.95	100.00

ABRIDGED INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2017.

Particulars	Current Financial Year		Previous Financial Year	
	Amount	%	Amount	%
Income				
Self generated Income	367027.99	8.35	625406.00	15.57
Indian Source	3930890.15	89.43	3355070.50	83.52
International Source	97767.23	2.22	36745.27	0.91
Total (A)	4395685.37	100.00	4017221.77	100.00
Expenditure				
Programme	3424942.00	78.39	1440106.00	36.20
Management	694418.18	15.89	1478517.91	37.16
Others (Transfer to Specific Fund)	250000.00	5.72	1060000.00	26.64
Total (B)	4369360.18	100.00	3978623.91	100.00
Surplus / (Deficit) (A-B)	26325.19		38597.86	
	4395685.37		4017221.77	

Phasini Nivedita Duatishthan Duna

Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune

7 Bhoopati Complex, 985 Sadashiv Peth, Pune 411 030. Ph.: 24459734

ABREGED RECEIPT AND PAYMENT ACCOUNT FOR THE YEAR END 31ST MARCH 2017

Particulars	Current Financial Year		Previous Financial Year	
	Amount	%	Amount	%
Receipts				
Opening Balance of Cash & Bank	1011547.69	10.79	768230.37	8.20
Self generated Income	696524.60	7.43	1113282.86	11.88
Indian Source	2107948.77	22.48	3577684.91	38.17
Fixed Deposit Matured	3731325.75	39.79	3750151.72	40.01
Others	1830844.00	19.52	163079.00	1.74
Total(A)	9378190.81	100.00	9372428.86	100.00
Payments				
Programme	3424942.00	35.76	3307901.84	35.29
Management	387915.18	4.05	284062.58	3.03
Fixed Deposit Renewed	4282037.90	44.71	4680857.75	49.94
Fixed Assets Additions	769149.00	8.03	0.00	0.00
Others	109343.00	1.14	88059.00	0.94
Closing Balance Of Cash & Bank	604803.73	6.31	1011547.69	10.79
Total(B)	9578190.81	100.00	9372428.86	100.00

For Gokhale & Gokhlae

Chartered Accountants

For Bhagini Nivedita Pratishthan Pune

CAS. M. Gokhale (Partner)

M. No. 041010

Pune, Date: 15/06/2017

Sulabha Deuskar President Vandana Kelkar Secretary

DONORS

Donation from Organisations

UPS Logistics Pvt. Ltd.

Malhotra WeikField Foundation

* Persistent Foundation

Bitscan Services Pvt. Ltd

* Vimal Chintamani Paranjpe Trust

* Give India

* Vansum Industries

* Association of Friends of Germany

* Ushatai Sathe aani Maitrini Vivah Mandal

Donation in foreign Currency

* Vikrant Chitale * Give India

List of Donors who have donated Rs.1,00,000 and above

* Ravindra Nene

Aalok Patwardhan

Anil Kelkar Seema Ratnalikar

Suresh Deshpande * Arvind Datar

* N.V. Ratnalikar

List of Donors who have donated more than Rs.10,000

* Arunkumar Pandit

Pallavi Bhooshan Kelkar

* Anand Sathe

* Prachi Deuskar

* Rajashree Damle

* Dr. Kunda Jogalekar

Anita Biniwale

Amita Yadwadkar

* Saleel Karkhanis

Jagruti Kasat

Jimmy Zaiwalla

* Pratima Joshi

* Rujuta Pitale

* Madan Khurjekar

Pramila Deodhar

Kalpana Lele

Vishwas Vaidya

* Sandhya Palav

* Surendra Kelkar

Narendra Khamkar

List of Donors who have donated Rs.5,001 to Rs.10,000

Tejaswini Belapure Madhuvanti Kelkar

Soniya Kulkarni * Ajay Deuskar

Anish Joshi Sonali Joshi Shantabai Pitale B.R. Kulkarni

Shreenand Thakar
Prakash Samudra
Neelima Athavale
Prasad Sangam
Prasad Sangam

Madhukar Chandorkar Leena Damle

Dimakh Sahastrabuddhe *Shreeram Gokhale

Medha Nadkarni Ketaki Khamkar

* Sharada Shintre

List of Donors who have donated Rs.1,000 to Rs.5,000

* Dr. T.K. Parchure Ashok Govind Prabhu * Pushpa Agarkar * Sunita Pishavikar Aruna Nawathe Urmila Natu

Neelkanth Pashankar Snehal Kale * R.K.Joshi

Vishwanath Phatak * Dr. Prakash Govitrikar Vinay Bodas

Nikhil Bezalwar Smita Damle Sitaram Bhide * Preeti Sowani Laxmibai Bhikaji Barve Saleel Khamkar

Kishor Musharif * Surendra Bhave Asawari Malayade

Dr. Swapna Kolhatkar Anuja Joshi * Archana Chhatre

* Sanjay Deuskar Gopal Krishnan Priya Iyyer Suneela Ganu Sweety Srivastav Manik Thakar

Dr. Vaishali Kulkarni Dhruvi Parande Shalini Butte Patil

Suvarna Diwekar Alaka Joshi Dr. Dhanashree Mahajan

* Kishori Belsare Dnyanoba More Sulabha Sidhaye
Neelam Sharma Akshada Varde Pushakar Sohony
Nikhil Deuskar Bhaskar Kulkarni * Kumudtai Khare

* Biche Family (Orbittal Electromech Projects Engg. Pvt. Ltd.)

*: Regular Donors

We are thankful to ALL donors and EVERY donation is equally valuable to us.

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान पुणे - उपक्रम २०१६-२०१७

विज्ञान प्रदर्शन

यू पी एस कंपनीची दिघी येथे भेट व कंपनीतर्फे देणगी

रनॅपडील कडून भेट

एच.डी.एफ.सी. प्रदर्शन

महिलांसाठी ब्युटिशियनचा कोर्स

संस्थेतर्फे दिली जाणारी शिष्यवृत्ती

'आयसर'ला भेट

Bhagini Nivedita Pratishthan Pune				
Ongoing Projects				
Project	No. of Ber 2016-17	neficiaries Till Date		
 Abhyasika - Study centre for 1st to 7th std. students to enhance knowledge skills required to improve scholastic performance. 	288	2355		
 Science Centre - To provide opportunity to students to perform experiments in their school science syllabus and get first hand experience. 	1888	11061		
Robotics Workshop		401		
Adolescent Project - To help and guide the children in adolescent age to cope up with physical and mental changes and overall personality development.	375	1902		
 Computer Training - To conduct Govt. recognised certificate courses like DTP, IT, Tally (self designed courses for different groups like housewives, teachers etc.) in well equipped computer laboratory. 	80	2006		
 Skill Development - To conduct vocational training courses to enrich women's life with professional skills with the help of modern technology like computerised machine embroidery, PCB assembly and other short courses of Art and Craft. 	26	618		
 Health related activities - To provide free Homeopathic and Barakshar treatment at dispensaries at Dighi and Pune. Health check up camps. 	67 110	3002 918		
 Speech Correction Centre - To provide training to improve speech and pronunciations by trained and experienced speech trainers. To provide counseling to parents. To arrange vacation camps. To conduct competitions. 	23	344		
Scholarships	57	159		
Karate Training Class	50	187		
Hostel for working women and girl students	25	410		
Cultural Programs - 'Rasamayee' Book club. Various literary and cultural events for all.	60 to 70 members every year			
Elocution Competition				
Award Instituted - Saraswati Samajseva Puraskar				
www.niveditapune.org.in				